

José M. Gay de Liébana

PROFESSOR D'ECONOMIA FINANCERA I COMPTABILITAT DE LA UB

El professor expert en temes de deute i comptabilitat afirma que l'Estat espanyol ha perdut uns 500.000 milions d'euros en deute els darrers anys, un dels principals problemes de la crisi espanyola i europea. També vaticina que el creixement econòmic no arribarà fins al 2018. Per Ramon Roca

“Els aturats de més de 45 anys ja no tornaran a tenir feina”

El creixement de debò no vindrà fins l'any 2018, i això voldrà dir que el volum d'atur continuarà durant tres o quatre anys més, assegura el doctor José M. Gay de Liébana.

El deute és un dels principals causants de la crisi europea?

La perifèria europea té un problema de deute, però ve com a conseqüència del dèficit. En el cas d'Espanya es veu com en els darrers anys s'han perdut aproximadament 500.000 milions d'euros i com el deute públic s'ha incrementat també en una mateixa proporció. El deute té un problema, i és que s'ha de tornar. El Banc Central Europeu ha salvat una mica la situació de l'Estat amb alguna intervenció directa.

El procés de desendeutament està funcionant?
No. Les coses van malament. El despalanqueja-

“

Els darrers anys estem vivint l'anihilació de la petita i mitjana empresa catalana

Fer creure que 36 ocupats menys és una gran notícia és una conya que fa riure

ment és molt difícil per a Espanya. A Itàlia, Portugal i Irlanda ho tenen millor. Nosaltres tenim un dèficit que és molt elevat. L'any passat va ser de més de 80.000 milions d'euros, al marge del rescat bancari. Quan tu mires, com he fet jo, els països de l'entorn veus que el seu dèficit és assumible. A més, enguany

estem caminant al mateix ritme que l'any passat. O augmentes els ingressos o retalles la despesa. Augmentar els ingressos vol dir escanyar més la gent, i retallar la despesa depèn dels que manen. I els que governen no tenen ara per ara cap voluntat de retallar la despesa.

Rajoy acaba de dir que

l'any vinent abaixarà impostos.

Sí, però no se'l creu ningú. És Pinocho Moncloa. Això ho diu sempre a Galícia al mes d'agost. També va dir abans de les eleccions del 2011 que si arribés a La Moncloa rebaixaria impostos, i el primer que va fer és augmentar-los.

Per tant, vostè no es creu

que hi hagi alguns brots verds tal com s'anuncia des del govern estatal?

El govern dóna el missatge positiu. Una prova d'això és que vol fer creure que 36 ocupats menys a l'agost és un gran rècord. Sentint aquestes declaracions vaig pensar que era conya en estat pur. Un problema preocupant de què no parla

El doctor José M. Gay de Liébana, al seu despatx de la Universitat de Bar

EL MEGAFITXATGE DE BALE

“Pagar 100 milions per un futbolista no és moral, però sobretot és una bufetada a la societat”

És ètic pagar 100 milions d'euros per un futbolista en un país amb tant atur?

Al Regne Unit s'han sorprès de tants diners enmig de la situació econòmica d'Espanya. Bale ha costat més que l'aeroport d'Alguaire. És com un suïcidi per al futbol, és un gest de prepotència, una

bufetada per a la societat. Des del punt de vista estètic, moral i ètic, és una bajanada. El Real Madrid, amb una inversió neta de 380 milions d'euros la temporada passada, no va poder guanyar les semifinals de la Champions contra el Borussia Dortmund, que té una inversió neta, any

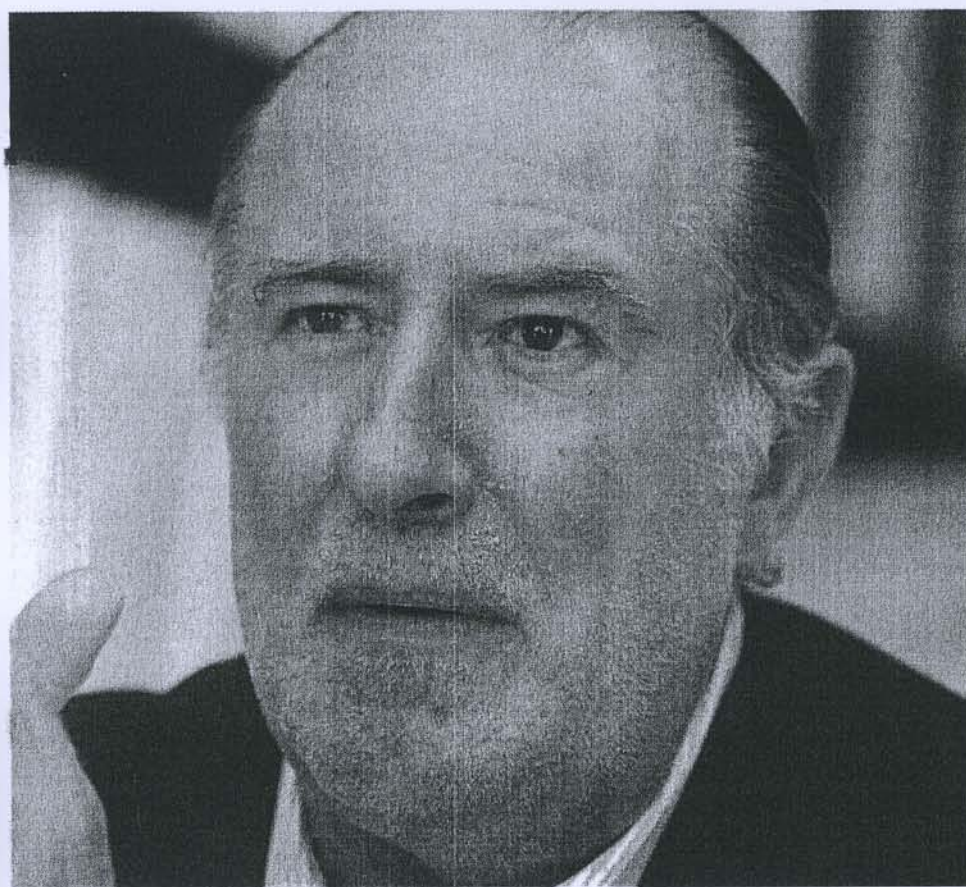
per jugador, de 25 milions d'euros.

Però què hi ha al darrere d'aquesta operació tan cara signada per Florentino Pérez?

Hi ha un posicionament per entrar en el mercat britànic, que no són només les illes, sinó també grans països d'Àsia. El món pel que fa

a futbol està dominat per la Premier League, perquè és un futbol seriós.

Quin és el país que té el millor model econòmic? La Bundesliga està molt sanejada. Té un deute de prop de 1.000 milions d'euros. L'espanyola supera els 3.335 milions d'euros.

DINA. ALVARO RAMOS

tant el govern és que hi ha 600.000 persones menys afiliades a la Seguretat Social. A l'agost no sol haver-hi caiguda d'atur. Caldrà mirar el setembre, perquè s'acaba la campanya d'estiu. Una cosa és com veuen l'economia els que van en cotxe oficial i l'altra la de la gran empresa o la pime, que està patint molt.

Es diu que l'ocupació no es crea si no es creix un 2%. La ministra Fátima Báñez assegura que amb un 1% de creixement ja se'n crea. Doncs no té raó. Fa tres anys parlar d'un mileurista era molt mal vist, ara és ser un potentat. El nostre sentiment de pobresa està arrelant d'una manera molt pronunciada.

Veure possibilitat de crear ocupació a curt termini? Hi ha una cosa que explico sovint. El PIB de fa uns anys creixia, però en canvi la taxa d'atur també creixia. És a dir, hi havia una incoherència des del punt de vista econòmic. Perquè teòrica-

ment si hi ha creixement això vol dir que hi ha més gent que treballa. Per això, quan va venir la caiguda de l'activitat econòmica va ser quan va trontollar la taxa d'atur. Ara, la part més acusada de la caiguda ja s'ha produït. Però el problema és si realment hem tocat fons.

I hem tocat fons?

Doncs no. Totes les oficines de Bankia que es tancaràn a Catalunya, per exemple, deixaran gent fora del mercat però també molts treballadors indirectes sense feina. L'atur encara anirà a més, perquè molts quedaran fora del sistema. L'economia s'ha de reanimar. Però no hi ha al·licients. Per això, encara desapareixeran moltes empreses. De fet, estem presenciant l'aniquilació de la petita i mitjana empresa. Hem de pensar que les previsions de l'FMI, que sovint s'equivoquen, no tenen res a veure amb les que fan els d'aquí. Què diuen les previsions? Doncs que el vo-

lunt d'atur continuarà durant tres o quatre anys. El creixement vindrà cap al 2018. Ara tenim 6 milions d'aturats i a més molts farà anys que no treballen ni perceben recursos. Això voldrà dir que les persones de més de 45 anys ja no tornaran a treballar més. Així, cal recordar que també trobarem empreses que s'han aburgesat, és a dir, que no s'han posat al dia, no s'han format. Ho passaran molt malament les persones de més de 45 anys que no estiguin preparades.

L'atur deriva en el problema de la Seguretat Social, que no para de baixar en nombre d'afiliats.

L'any 2000, per quatre persones que treballaven hi havia un pensionista. Ara no arriba a dos els que cotitzen i ja hi ha un pensionista. Això vol dir que si ens falla un dels dos primers ho passarem terriblement malament. Però hi ha un altre aspecte molt rellevant: d'una banda, el pensionista cada cop percebrà

més diners, mentre que el cotitzant a la Seguretat Social, amb la baixada de sous, aportarà quantitats més baixes que fa uns anys. La conseqüència és que molt aviat ja no sortiran els números.

Doncs és urgent posar en marxa les reformes del sistema de la Seguretat Social.

És urgentíssim. Actualment el govern espanyol va seguint punt per punt les indicacions que va formular la Comissió Europea de la cimera del mes de maig passat. A més, també s'està seguint al peu de la lletra l'informe que va emetre l'FMI el juny passat. El govern no fa res més del que li estan dient els organismes internacionals.

La morositat bancària ha arribat al seu punt més alt?

La morositat del sistema financer espanyol amb les empreses, que avui està en 2,3 bilions d'euros, continuarà. La partida de pro-

“

Cada dia entenc més l'increment de seguidors a favor de la independència

El creixement de debò no vindrà fins l'any 2018; fins llavors es creixerà poc

El risc és que molt aviat ja no sortiran els números a la Seguretat Social

El nombre de parats encara creixerà. La taxa d'atur seguirà tres o quatre anys sense baixar

La morositat del sistema financer espanyol amb les empreses seguirà augmentant

tecció per la morositat no serà suficient per fer front a aquesta mora. A més, cal tenir en compte molts refinançaments d'empreses i altres partides relacionades amb la construcció que no estan molt clares. Tot plegat fa aixecar el risc i per tant de cara al futur encara es patirà més del que es preveu.

Catalunya viurà més bé amb la independència?

Jo en principi no sóc independentista, però cada dia entenc més l'augment dels seguidors. Al principi deia que Catalunya no podria ser autosuficient. Ara comença a creure que sí. Nosaltres paguem molts impostos, això és cert; això és culpa de Madrid, però també de la Generalitat. El futbolista Bale tributarà el 52% a Madrid i Neymar cotitzarà el 56% aquí. Aquests punts de diferència depenen de la comunitat autònoma. Si Catalunya fos un país independent, aquests 16.000 milions de déficit fiscal, posem que quedessin al final en 8.000 milions, es quedarien aquí. Seria molt bona notícia.

És a dir, caldrà fer molts números mentre dura el procés.

Catalunya hauria d'assumir els 51.000 milions d'euros del nostre deute i després la part proporcional dels 943.000 milions d'euros de l'Estat. Catalunya com a país naixeria una mica desproporcionada. Però, d'altra banda, també ens quedaríem els actius del nostre territori. El dubte que tinc és si continuarem venent al món el 25% del nostre PIB. És molt important guanyar simpaties, com a nou país, d'altres estats del món. Després caldria veure també com afectaria l'altre 25% de PIB que venem a Espanya. Molts companys economistes em diuen que tampoc caldria patir tant perquè la quota que perdriem a l'Estat ja es guanyaria a l'exterior. Jo aprecio i respecto aquests companys, però potser no tenen prou contacte amb la realitat, perquè aquesta perquè una empresa exporti cal iniciar un procés que dura diversos anys. El procés cap a la independència pot anar bé, però caldria que es fes amb simpatia i buscant la complicitat amb l'altra part. Jo crec que serà un procés que durarà uns deu o dotze anys.